

arbejdede for en anden Arbejdsgiver saa lang Tid, det nu maatte være; men hvis Arbejdsgiveren blev overbevist om, at han lod sine Arbejdere arbejde ud over den fastsatte Tidsgrænse, skulde han have en Mulkt. Sidste Gang vi havde dette Lovforslag til Behandling her i Tinget, viste det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Ivar Berendsen) — og det er ogsaa blevet nævnt i Dag af den højt-ærede Minister —, hvorledes Orlogsværftets Arbejdere, da de fik Arbejdstiden begrænset, paatog sig andet Arbejde, og under de Forhold er dette snarere et Lovforslag om Lønforhøjelser end om Normalarbejdstid.

At der kan være en hel Del Arbejder, maaske ogsaa udenfor dem, der strengt taget kan henregnes til de sundhedsfarlige, paa hvilke Lovforslagets Bestemmelser kan anvendes uden at gribe synderlig forstyrrende eller skadeligt ind, skal jeg ikke bestride, det er muligt. Men gaar vi derfra over f. Eks. til Landbruget, tror jeg ganske bestemt, at Lovforslaget vil komme til at støde an. Nu kan der jo nok indvendes: Ja, men Landbruget er jo ogsaa undtaget; i § 2 er der en hel Del Landarbejder, som er undtagne fra Lovens Bestemmelser. Det er rigtigt nok, men naar først vi kommer ind paa Princippet, mener jeg, at der før eller senere ogsaa vil komme Krav fra Landbrugets Arbejdere, og skal man absolut stille imod Lighed og Frihed for alle Arbejdere, synes jeg ogsaa, at Landbrugsarbejderne med lige saa stor Ret kan komme og sige: Vi vil ikke arbejde længere end de, der arbejder i Fabrikker eller ved sundhedsfarlige Erhverv. Det har de fuld Berettigelse til, og det vil de maaske ogsaa gøre. Om Arbejdsforholdene vil udvikle sig saaledes, at vi kan gaa den Vej, er ikke let at forudsige, men dersom vi skulde gaa over til det nu, tror jeg rigtignok, at det vilde komme til at gribe forstyrrende ind. Thi der er en Ting, vi ikke maa glemme, og det er Konkurrencen med Udlandet — ja, man kunde egentlig ogsaa nævne Konkurrencen i Indlandet, men den kan reguleres for Fabrikarbejders Vedkommende, thi der kan man sætte Prisen paa Varerne op, men det kan Landmanden nu en Gang ikke gøre, han kan ikke sætte Prisen paa et Pund Smør en eneste Øre op, lige saa lidt som han kan forhøje Prisen paa Flæsk eller Prisen paa Kreaturer, han maa rette sig efter Markedet, som det er paa den Plads, hvor han skal sælge sine Produkter. Jeg tror derfor, at det vilde være en stor Gene for Landbruget, om vi skulde ind paa Bestemmelser som dem, der findes i Lovforslaget.

Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Martin Olsen) kom til sidst ind paa, at naar Forslagsstillerne vedblev at holde fast ved Forslaget, var det egentlig for i nogen Maade at sikre sig, at vi kom frem ad den Vej, som han mente, man kunde komme frem ad, den, som er paapeget i § 24 i Fabrikloven. Ja, hvis vi endda kunde indskrænke os dertil! — Der blev saa talt om en Tredeling af Døgnet, at man skulde have 8 Timers Arbejde, 8 Timers Frihed og 8 Timers Hvile; det har vi hørt saa mange Gange før. — Den ærede Ordfører rørte dernæst ved, at der tidligere havde været talt om, at de 8 Timers Frihed kunde blive misbrugt. Det tror jeg ogsaa, de kan, jeg tror, det er let beviseligt, at de bliver misbrugt, men den ærede Ordfører mente, at Afholdsbevægelsen nu var gaaet saa stærkt frem, at den i alt Fald i nogen Maade vilde bøde derpaa, men jeg tror, at det vil vise sig, at det er uendelig lidt, den kan bøde derpaa.

Da vi nylig havde Sygekasselovforslaget til Behandling, udtalte det ærede Medlem fra Hurup (Kierkegaard) om et Krav fra en stor Del af Befolkningen, at han haabede, at Lovgivningsmagten vilde tage Hensyn til det, han kaldte Folkets Røst. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Martin Olsen) mente ogsaa, at vi skulde tage Hensyn til Folkets Røst, og han tilføjede, at vel ved man ikke bestemt, hvor mange der vil komme med Andragender om Lovbestemmelser om Arbejdstid, men han var sikker paa, at der vilde komme et stort Tal med Krav om saadanne Bestemmelser. Jeg synes i Grunden ikke, at dette stemte rigtigt med hans tidligere Udtalelser, thi han begyndte med at sige, at en stor Del af Arbejderne vilde slet ikke have indskrænket Arbejdstid. Hvis jeg ikke misforstod det ærede Medlem, udtalte han, at Grunden hertil var den, at Arbejderne ikke var saa oplyste, at de kunde se, hvordan Forholdet er. Jeg synes nu, det maa være i Arbejdernes Interesse — jeg vil ikke sige at arbejde saa længe som muligt, men at have det saaledes, at det staar til dem selv, hvor længe eller hvor kort de vil arbejde. Deres Arbejdsdag er den Vare, de har at sælge, og den skal de ogsaa have Lov til selv at være raadig over, saaledes at de kun sælger den, til hvem de vil, og til hvad Pris de vil. Jeg tror, det er det heldigste, det mest fri og det bedste for Arbejdsforholdene i deres Helhed.

Jeg er, som sagt, ikke nogen Ven af det foreliggende Lovforslag, men jeg blev beroliget ved, at det ærede Medlem (Martin Olsen) heller ikke ventter sig ret meget af